

artsen van den nieuwsten koers zal worden ontgonnen, ja dat eigenlijk de geschiedenis der gezondheidsleer pas op den dag der omwenteling, den 9den November, is begonnen. Maar dat is niet geheel juist. Reeds vóór 70 jaren heeft een zekere RUDOLF VIRCHOW in zijn „*Medizinischer Reform*” bijna alle wenschelijkheden bepleit, waarvoor de nieuwere heeren opkomen, en op bldz. 286 hebben wij ook gezien, dat hij geijverd heeft voor een geneeskundig ministerie.

WERKELOOSHEID ONDER DE GEDEMOBILISEERDE ARTSEN. — Te Königsberg heeft een groote vergadering van jonge, uit den oorlog teruggekeerde artsen, besloten, aan het Leipziger Verband, de artsenvereniging van Königsberg, de geneeskundige faculteit aldaar en andere autoriteiten te berichten, dat een groot aantal artsen ook met de grootste moeite geen assistentsplaatsen hebben kunnen vinden, en dat daarom wenschelijk wordt geacht, het aantal bezoldigde assistentschappen te vermeerderen, zoo mogelijk te verdubbelen; bij artsen met groote en daartoe geschikte praktijk aan te dringen op het aanstellen van assistenten; hiertoe een bemiddelingskantoor te Königsberg op te richten; de thans dienstdoende assistenten, die reeds meer dan twee oorlogsjaren hun betrekking hebben vervuld, tegen 1 Februari te ontslaan, en de ongehuwde militaire artsen, die reeds meer dan twee oorlogsjaren te Königsberg werkzaam waren, naar de provincie te verplaatsen. Gebeurt dit alles niet, dan zullen vele artsen, die slechts een nood-examen hebben afgelegd en voor de praktijk niet voldoende zijn toegerust, gedwongen zijn, zich toch te vestigen, tot schade voor het algemeen (*Deutsche med. Wochenschr.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ONZE MAATSCHAPPIJ.

Naar aanleiding van de laatste gebeurtenissen in de Maatschappij en de daaruit voortvloeiende noodzakelijke nieuwe verkiezingen voor het hoofdbestuur, meenen ondergeteekenden, dat het in het belang van allen zijn moet, dat spoedig een rustige regelmatige werkwijze zal gevolgd kunnen worden.

Het komt ondergeteekenden daarom voor, dat het bevorderlijk zal zijn voor den goeden gang van zaken, een man met de leiding der reorganisatie belast te zien, die getoond heeft te kunnen leiden en die gematigde opvattingen heeft. Als zoodanig beschouwen ondergeteekenden in de eerste plaats dr. A. SIKKEL, den Haag, in wiens handen het voorzitterschap der Maatschappij zeer zeker den weg naar den vrede zal effenen.

CH. BLES.

C. C. DELPRAT.

H. D. DE HAAS.

G. H. DE JONG.

D. MAC GILLAVRY.

P. RUITINGA.

P. A. DE WILDE.

Amsterdam, Januari 1919.

HOOFDBESTUURSLEDEN MET RAADGEVENDE STEM.

Aangezien de mededeeling in het tweede gedeelte van het ingezonden stukje van collega S. M. KROVELD in het nummer van 11 Januari j.l.: „dat alle grootere vakverenigingen behoefte hebben gevoeld aan één of meer voortdurend blijvende en dus noodzakelijk bezoldigde leiders voor belangrijke bestuursfuncties, doch dat ook alle hebben ingezien, dat de eenige weg om conflicten als bovengenoemd te vermijden, was, hun slechts een raadgevende stem te geven”, mij voorkwam te zijn in strijd met de werkelijkheid, heb ik, onder overlegging van het tweede gedeelte van het stukje,

mij om inlichtingen gewend tot het secretariaat van den Algemeenen Ned. Diamantbewerkerbond, die toch wel voor het type van een groote vakvereniging mag doorgaan. Van den tweeden secretaris dier vereeniging, den heer B. A. WINS, ontving ik nu het volgende antwoord:

„In antwoord op uw schrijven, dato 14 Januari, heb ik de eer u te berichten, dat dr. KROPVELD onjuist is, indien hij de meening is toegedaan, dat gesalarieerde bestuurders, in de resp. vakorganisaties, slechts een adviseerende stem hebben. In alle vakorganisaties — óók in den A. N. D. B. — hebben gesalarieerde bestuurders een *geldende* en dus geen *adviseerende* stem, en, voor zoover mij bekend, heeft zulks nooit aanleiding tot conflicten gegeven”.

Wat de mededeeling in het eerste gedeelte van het stukje betreft, dat de hoofdbestuurder-secretaris verklaarde: „op grond van de geldelijke banden, waardoor hij aan de Maatschappij gehecht is, het lidmaatschap van het hoofdbestuur niet te kunnen neerleggen”, ook deze mededeeling is onjuist, gelijk collega KROPVELD zal zien, indien hij de door den hoofdbestuurder-secretaris aan het einde van de buitengewone algemeene vergadering afgelegde verklaring in de nog te verschijnen handelingen dier vergadering leest.

Amsterdam, 20 Januari 1919.

C. F. SCHREVE.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Sterfte aan influenza in November 1918.

In de *Nederlandsche Staatscourant* van Donderdag 16 Januari 1919, n°. 13, is opgenomen het vervolg van het overzicht der sterfte aan z.g.n. Spaansche griep. In n°. 1 van den loopenden jaargang van dit *Tijdschrift* (bldz. 119) werd het overzicht over October overgenomen; thans wordt als vervolg daarop een overzicht gegeven van die sterfte in de maand November, waaraan ter vergelijking de cijfers voor October en de drie maanden Juli tot en met September zijn toegevoegd.

Allereerst wordt gewezen op de schrikbarende hooge sterfte aan alle doodsoorzaken te zamen in de maand November. Bedroeg deze in de jaren 1913 tot 1917 in die maand gemiddeld ongeveer 13 per 1000 en per jaar en was zij in October, waarin de sterfte gewoonlijk nog iets lager is dan in November (gemiddeld 12.12 in de jaren 1913 tot 1914), reeds tot ruim 21 per 1000 gestegen, in November bedroeg zij niet minder dan 46 per 1000 of ruim 3½ maal de normale sterfte. Ruim 30 per duizend kwamen daarbij voor rekening van influenza, acute bronchitis, broncho-pneumonie, croupse pneumonie en aandoeningen der pleuraholte, dus bijna 2/3, welke in normale omstandigheden slechts ruim 1/7 van de totale sterfte veroorzaken. Aan andere ziekten heeft de sterfte dus 16 per duizend bedragen, terwijl daaraan in normale tijden slechts ongeveer 11 per 1000 stierven. Ook hier dus nog een vermeerdering van meer dan 50 pCt. In welke mate daarbij Spaansche griep als middellijke oorzaak in het spel is geweest, valt niet uit te maken.

Ver boven dat van andere provinciën staat thans het November-sterftecijfer aan bovengenoemde oorzaken van Drenthe, nl. bijna 77 per 1000. In 21 van de 34 gemeenten dier provincie was die sterfte grooter dan 50 per 1000 of 1 op 20 inwoners. In 4 gemeenten kwam die sterfte boven 100 per 1000, t. w.: in Zuidlaren (179), in Odoorn (110), in Emmen (104) en in Gieten (103). Tien gemeenten hadden een sterfte tusschen 75 en 100 per 1000. In October bleef de sterfte van Drenthe nog beneden die van het geheele rijk.

Op Drenthe volgt Groningen, dat in October ook een betrekkelijk laag cijfer had. Hier werden een vijftal gemeenten aangetroffen met een sterfte grooter dan 100 per 1000. Finsterwolde (140), Onstwedde (116), Termunten (114), Beerta en Oude-Pekela (elk 105). In drie gemeenten was de sterfte tusschen 75 en 100 per 1000, terwijl van de 57 gemeenten in de provincie er 18 een grootere sterfte dan 50 per 1000 hadden.